

РЕШЕНИЕ

№ 3336

гр. София, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 24.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **5030** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на Държавата и общините за вреди.

Делото е образувано, във връзка с по подадена от изпълнителния директор на „ВАРУНА“ АД искова молба, вх. № 20824/03.06.2022 г., с която се претендира от КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ обезщетяване на причинени имуществени вреди (пропуснати ползи), в размер на: главница: 2 074 371, 52 лв. (два милиона, седемдесет и четири хиляди, триста и седемдесет и един лева, 52 ст.); законни (мораторни) лихви, както следва: – 291 564, 44 лв. (двеста и деветдесет и една хиляди, петстотин и шестдесет и четири лева, и 44 ст.), считано от 14.01.2021 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г.; от датата на исковата молба – 03.06.2022 г., до окончателното изплащане на обезщетението. Твърди се, че вредите са причинени на дружеството - ищец, което притежавало (притежава) Малка водно-електрическа централа „М.“, (неиндивидуализирана изрично в исковата молба), в резултат на прогласено от Съда за нищожно РЕШЕНИЕ № Ц-14/03.04.2019 г., постановено от Комисията - ответник. Пропуснатите ползи, според ищеца се изразяват в това, че вследствие от нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г. произвежданата от МВЕЦ „М.“ електрическа енергия е изкупувана по дългосрочен договор с краен снабдител „ЧЕЗ електро България“ АД на преференциална цена от 112,48 лв./МВтч. (без включен ДДС), вместо на цена от 213,09 лв./МВтч. (без ДДС), приложима съгласно хидроенергийната категория на ВЕЦ-а, според т. 2 от Решение №

Ц-010/30.03.2011 г. на КЕВР. Размерът на претенцията за пропуснати ползи е формиран (дефиниран) по следния начин: „пречка за прилагането на по-високата цена по т. 2 се явява Решение № Ц - 14/03.04.2019 г. на КЕВР, което, в периода до изричното му прогласяване за нищожно е създадо правна привидност, че приложимата изкупна цена на електрическата енергия е в размер на 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС); „стойността на осуетеното, вследствие на незаконосъобразните актове конкретно увеличение на имуществото се явява чистият пропуснат приход от реализация на електрическата енергия на ищеца“; вредата на ищеца се изразява в разликата между по-високата приложима преференциална цена по т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. (определена съгласно хидроенергийните характеристики на притежавания от ищеца ВЕЦ), и цената по т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., която е получил при реалната продажба на електрическата енергия“.

С Определение от 11.10.2022 г. (л. 348) Съдът, на основание чл. 146, вр. чл. 140, ал. 3 ГПК съобщи на конституираните страни доклад по делото и назначи, по искане на дружеството – ищец изготвяне на съдебносчетоводна и съдебно-техническа експертиза за отговор на въпроси, формулирани с исковата молба, като указа, вещите лица да съобразят и уточненията, дадени от ответника с отговора на исковата молба. С протоколно определение от 06.03.2023 г. Съдът допусна по искане на адвоката – пълномощник на ищеца изменение на иска, в частта относно началния период на претенцията за законни лихви, т.е. – считано от датата на постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г.

В съдебното производство ищецът е представляван от адвокат, който: поддържа исковата молба; ангажира допълнително заключение на съдебносчетоводната експертиза; претендира възстановяване на разноските за настоящото производство (списък на л. 420 от делото); представил е допълнително писмена защита.

Упълномощените от ответника двама юриконсулти, с писмен отговор (л. 315), в съдебно заседание и с писмена защита оспорват: исковата молба, определяйки я като недопустима, неоснователна и недоказана; заключенията на съдебнотехническата и на съдебноикономическата експертиза; ангажират също допълнителното заключение на съдебносчетоводната експертиза с въпрос за изчисляване размера на законните лихви върху сумата от 277 129, 29 лева, за периода от 03.04.2019 г., до 03.06.2022 г. Желят присъждане на юриконсултско възнаграждение от 240 лева и възстановяване на внесения депозит за вещо лице, съгласно списък (л. 421).

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

Съдът прие заключението на съдебнотехническата експертиза и двете заключения на икономическата експертиза, които кредитира, като обективни, компетентни и отговарящи изцяло на поставените въпроси.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, съобразявайки заявените с исковата молба претенции, доводите на страните и доказателствата по делото, приема за установено от фактическа страна следното.

Видно е от приложенияте към исковата молба писмени доказателства (договори на л. 79 и л. 141, и др.), както и от заключението на техническата експертиза (л. 370), и съответно не се оспорва от ответника, че: дружеството – ищец „Варуна“ АД“ е собственик на Малка водноелектрическа централа „М.“, на река „Искър“, в землището на [населено място], [община], Област В., за производство на електроенергия, с обща инсталирана мощност 3 000 KW и нетен пад – 8 метра; дружеството- ищец, като

производител на електрическа енергия е сключило с „ЧЕЗ Електро България“ АД (купувач, краен снабдител) Договор за изкупуване на електрическа енергия, № 30/01.12.2010 г. Вещото лице, изготвило техническата експертиза, позовавайки се и на таблицата на стр. 10 (л. 27 от делото) от Решение № Ц-10/30.03.2011 г. на КЕВР, за което ще стане дума по – долу в настоящото съдебно решение е определило, че процесната МВЕЦ „М.“ попада в категорията по т. 2 от таблицата - „нисконапорна, руслова, деривационна, подязовирна, с годишен изравнител, с нетен пад до 30 м. и инсталирана мощност от 200 кВт, до 10 000 кВт“. Това заключение се оспорва от пълномощниците на ответника (протокол на л. 401) с възражение, че: вещото лице „не може да дава категоризация за определен производител, в коя точка от административен акт попада; може да се произнесе единствено по техническите характеристики на ВЕЦ-а“. Съдът не намира основания да не се съобрази с това становище на вещото лице, защото се основава именно на техническите характеристики на централата, установени с официални, удостоверителни документи. Исковата претенция (както вече се каза) е свързана с постановеното от КЕВР Решение № Ц-14/03.04.2019 г., прогласено за нищожно. Изясняването на обстоятелствата изисква Съдът да изложи в хронологичен ред следните, обективно съществуващи факти, предхождащи издаването на това решение на Комисията – ответник.

С диспозитива по т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. КЕВР, на основание чл. 21 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВЕИБ - отм.) е определила, считано от 01.04.2011 г. преференциална цена от 112, 48 лева (без ДДС), за продажба на електрическа енергия от водноелектрически централи с инсталирана мощност под 10 М., въведени в експлоатация преди 19.06.2007 г. Точка 7 е това решение е отменена с влязло в законна сила на 17.12.2013 г. Решение № 2126/13.02.2013 г. на Върховния административен съд, по адм. дело № 5492/2011 г., като административната преписка е върната на КЕВР за ново произнасяне. Новото произнасяне е направено с Решение № Ц-5/20.02.2015 г., с което Комисията отново, считано от 01.04.2011 г. (както и с първото решение) е определила същата преференциална цена - 112, 48 лева (без ДДС), за продажба на електрическа енергия от съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 М., при средногодишна продължителност на работа – 2 500 часа, но без условието „въведени в експлоатация преди 19.06.2007 г.“, заради което ВАС е отменил предходното Решение № Ц-010/30.03.2011 г. Решение № Ц-5/20.02.2015 г. също е отменено, с влязло в сила на 12.11.2018 г. Решение № 4039/15.06.2017 г. на Административен съд София – град, по адм. дело № 2596/2015 г. и преписката е върната за ново произнасяне от регулаторната комисия. Новото произнасяне е именно с Решение № Ц-14/03.04.2019 г., с диспозитив: „Определя, считано от 01.04.2011 г. преференциална цена в размер на 112, 48 лв./MWh, без ДДС, при средногодишна продължителност на работа 2 500 часа, за изкупуване на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност под 10 MW които са въведени в експлоатация до влизане в сила на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата – отм.“. Решение № Ц-14/03.04.2019 г. е прогласено за нищожно, с Решение № 5129/23.07.2019 г. на Административен съд София – град, по адм. дело № 4506/2019 г., оставено в сила с Решение № 492/14.01.2021 г. на ВАС, по адм. дело № 13432/2019 г. Основанията на Съда да прогласи нищожност на решението на КЕВР са, че административният орган не е изпълнил указанията, дадени с влязло в сила решение № 4039/15.06.2017 г. по адм. дело № 2596/2015 г. на Административен съд –

София-град, отменящо Решение № Ц-5/20.02.2015 г. на Комисията. Издадено е последващо решение- Решение № Ц-12/26.03.2021 г., с което Комисията е определила преференциална цена, считано от 01.04.2011 г., в размер на 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС), при средногодишна продължителност на работа 2 500 часа, за изкупуване на електрическа енергия, произведена от обособена група руслови, подязовирни, деривационни, с горен или долен изравнител водноелектрически централи, с инсталирана мощност до 10 МВ. Това решение също е прогласено за нищожно, с Решение № 736/10.02.2022 г. на Административен съд София – град, по адм. дело № 3524/2021 г., като съдебното решение е оставено в сила с Решение № 8999/14.10.2022 г. на ВАС, по адм. дело № 3574/2022 г.

Дружеството – ищец „Варуна“ АД счита и твърди, че: е адресат на т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. и на Решение № Ц-5/20.02.2015 г. (отменени), но ДКЕВР (сега – КЕВР), считано от 01.04.2011 г. незаконосъобразно е определила (определяла) преференциална цена, в размер на 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС), за изкупуване на електрическата енергия, която цена е била задължителна и за ищеца; тази цена не е била приложима, по отношение МВЕЦ „М.“, предвид техническите параметри на централата, като приложима е била цената по т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. (отм.), а именно - 213, 09 лв./МВтч. (без ДДС); произведената от МВЕЦ „М.“ електрическа енергия, освен на по – ниска преференциална цена, е изкупувана и в по – малък обем – до 2 500 Квтч., вместо до 3 724 КВтч.; количествата електрическа енергия над нетното специфично количество, определено от Комисията, не се изкупуват на преференциални цени, поради което производителите на електрическа енергия от ВЕЦ, въведени в търговска експлоатация преди 19 юни, 2007 г. ги реализират на свободно договорени цени или по цена за излишък, на балансиращия пазар, по договори с крайните снабдители или с търговци на електрическа енергия; разликата между нетното специфично количество, определено на централи, въведени в търговска експлоатация преди 19 юни 2007 г. и на останалите централи, съобразно хидроенергийните им характеристики води до пропуснати ползи, равняващи се на приходите от непродадена по относимата за тях по-висока преференциална цена електрическа енергия; тези количества електрическа енергия са продадени на по-ниски ценови равнища; ако не бе издадено нищожното Решение № Ц - 14/03.04.2019 г., за произвежданата от ищеца електрическа енергия нямаше да се прилага изкупна цена от 112, 48 лв./МВтч., а цена от 213,09 лв./МВтч.; пропуснатите ползи са от продаваната от ищеца и фактурирана по дългосрочния договор с краен снабдител „ЧЕЗ електро България“ АД електрическата енергия на преференциална цена от 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС), докато, съгласно хидроенергийната категория на притежаваната МВЕЦ приложимата преференциална цена е в размер на 213,09 лв./МВтч. (без ДДС), според т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г.; причина да не бъде прилагана по-високата цена по т. 2 е и Решение № Ц - 14/03.04.2019 г., което, макар нищожно, в периода до изричното му прогласяване като такова е създавало правна привидност, че приложимата изкупна цена за електрическата енергия, произведена от ищеца е в размер на 112,48 лв./МВтч. (без ДДС), като този размер е бил задължителен по договора с крайния снабдител. Въвеждайки критерий за определяне на преференциална цена от възобновяеми източници, който критерий не е нормативно регламентиран, Комисията ограничава кръга на ползващите се от преференциалните цени по т.т. 1 - 6 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., определени според нормативно установените критерии за хидроенергийните характеристики на

ВЕЦ; като е определила отделна преференциална цена за ВЕЦ, въведени в търговска експлоатация преди 19.06.2007 г. или съществуващи водноелектрически централи, каквато се явява експлоатираната от ищеца МВЕЦ „М.“, КЕВР е изключила приложението на т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., т.е. – за по – високата цена от 213, 09 лв./МВтч. и така е осуетено увеличение на патримониума на дружеството с приходите от продажби на електрическа енергия по преференциалната цена, съгласно приложимата притежаваната от него ВЕЦ ценова категория“.

Размерът на претендираните като пропуснати ползи имуществени вреди е дифиниран с исковата молба по следния начин: дружеството, без да извършва допълнителни разходи, би увеличило патримониума си със следните суми, които представляват обезщетения за причинени от Решение № Ц - 14/03.04.2019 г. вреди:

а) 553 355 лв., формирани като произведение на произведеното и продаденото от ищеца количество електрическа енергия, по разликата между преференциална изкупна цена от 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС) и преференциална изкупна цена, в размер 213, 09 лв./МВтч. (без ДДС), за периода от 01.01.2019 г., до 31.08.2019 г.;

б) 113 504, 32 лв. за периода от 01.01.2019 г. до 31.08.2019 г., формирани като разликата при изкупна цена на свободен пазар, по свободно договорени цени или по цени за излишък на балансиращ пазар за количествата над 2 500 работни часа, и преференциална цена при продажба на електрическа енергия - 213, 09 лв./МВтч. (без ДДС) до пълното нетно специфично количество – 3 724 КВтч. електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена по т. 2 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г.;

в) 1 049 471, 14 лв., формирани като разлика между премиите за компенсиране за групата водноелектрически централи с изкупна цена по т. 2 и тези, с изкупна цена от 112.48 лв./МВтч. (без ДДС), за периода от 01.09.2019 г., до 25.03.2021 г.;

г) 358 041, 06 лв. за периода от 01.09.2019 г., до 25.03.2021 г. (датата, предшестваща постановяването на новото ценово Решение № Ц-12/26.03.2021 г.), формирани като разликата при изкупна цена на свободен пазар по свободно договорени цени или по цени за излишък на балансиращ пазар, за количествата над 2 500 работни часа, и преференциална цена при продажба на електрическа енергия, в размер на 213, 09 лв./МВтч. (без ДДС), до пълното нетно специфично количество – 3 724 КВтч. електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена по т. 2 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г.;

д) мораторни лихви, както следва: – 291 564, 44 лв. (двеста и деветдесет и една хиляди, петстотин и шестдесет и четири лева, и 44 ст.), считано от 14.01.2021 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г.; законните лихви от датата на исковата молба- 03.06.2022 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

Каза се по – горе в настоящото съдебно решение, че по искане на адвоката – пълномощник на ищеца Съдът допусна изменение на иска, в частта относно началния период на претенцията за законни лихви, т.е. – претенцията за начисляване на законни лихви върху размера на обезщетението за имуществени вреди се счита от датата на постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., а не както е заявено с исковата молба – 14.01.2021 г.

Ответникът - КЕВР отрича претендираното право на обезщетяване, подробни съображения за което са изложени в отговора по чл. 131 ГПК и в представената писмена защита, които Съдът обобщава така: не са налични всички предпоставки

за ангажиране на отговорността по чл. 1 ЗОДОВ; съставът на ВАС, като е оставил в сила решението на Административен съд София – град, за отмяна на т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. на ДКЕВР е съобразил, че въпросът е от компетентността на административния орган и не е дал указания за прегрупиране по критериите, посочени от т. 1 до т. 6 на Решение № Ц-10/30.03.2011 г., както и указания по отношение конкретния производител – ищец по настоящото дело; същото се отнася и до съдебните решения, с които е отменено последващото Решение № Ц-5/20.02.2015 г. на Комисията; наличието на издадено след прогласяване нищожността на Решение № Ц-14/03.04.2019 г. ново Решение, № Ц-12/26.03.2021 г. означава, че: за конкретния случай приложима за целия срок на действие на договора с обществения доставчик е „единствено валидно определената от КЕВР преференциална цена, действаща към 03.05.2011 г.; през исковия период 01.01.2019 г., до 03.04.2019 г., считано от 01.04.2011 г., т.е. – преди постановяване на Решение № Ц-14/03.04.2019 г. не са съществували валидно определени преференциални цени, на които крайните снабдители да изкупуват електрическа енергия от ВЕЦ с инсталирана мощност до 10 М.. В тази връзка и предвид ТР № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС, вредите от нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г. настъпват от момента на неговото издаване, а не от 01.01.2010 г., *„както неправилно се опитва да внуши ищецът“* (забележка на Съда: исковата молба не съдържа претенция за обезщетяване на вреди с начална дата 01.01.2010 г.); искът за пропуснати ползи, в размер на 113 504, 32 лева, за периода 01.01.2019 г. – 31.08.2019 г. е недопустим/неоснователен, защото: с Решение № Ц-14/03.04.2019 г. КЕВР е определила преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия, произведена от визираните водоелектрически централи, при средногодишна продължителност на работа 2 500 часа, но не е установила размер на нетното специфично производство; размер на нетното специфично производство е определен с отделен административен акт - Решение № СП-1/31.07.2015 г., в частта му по т.9.1, постановено в изпълнение на § 16, т. 3 и § 17 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ПЗР на ЗИДЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), с които са въведени изменения на нормата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ. С тази разпоредба се регламентира задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство (Н.) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на Комисията; недопустим/неоснователен е и искът за сумата от 1 049 471, 14 лева, понеже с Решение № Ц-14/03.04.2019 г. КЕВР не е определила премии, каквито са определени с отделен административен акт - Решение № Ц-17/01.07.2019 г., в частта по раздел X., т. 9, което не е било оспорено в тази част и е влязло в законна сила.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, след анализа на доказателствата и като съобрази становищата на страните, и експертните заключения, формира следните правни изводи по същество.

Така предявеният иск е процесуално допустим за разглеждане, тъй като: исковата молба е от търговско дружество, притежаващо МВЕЦ, чиято дейност е била регулирана от всички, коментирани по - горе решения на Комисията – ответник, вкл. Решение № Ц-14/03.04.2019 г., на което (и не само) ищецът основава претенциите си; предявен е пред надлежния съд и формално изпълнява изискванията на чл. 127, ал. 1, ал. 2, чл. 128 ГПК, вр чл. 144 АПК. Позоваването и на решенията, предхождащи издаването на Решение № Ц-14/03.04.2019 г. е неизбежно, понеже (както стана ясно от изложението по – горе) те са свързани. Възраженията на ответника за обратното са такива, касаещи основателността на исковите претенции.

Исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове на административни органи се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203 и сл.), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Чл. 1 ЗОДОВ постановява, че Държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове на техни органи, при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковете се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс. За да съществува право на иск за обезщетение по този ред, респ. - за да бъде доказана основателността на такъв иск задължително е необходимо наличието на следните предпоставки, които да са в кумулативна връзка: **причинена вреда** – (за процесния случай – имуществена); **пряка и непосредствена причинна връзка** между незаконосъобразния акт (за случая, и не само – Решение № Ц-14/03.04.2019 г., с позоваване и на т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г.) и настъпилата вреда. Условие за допустимост на иска (чл. 204, ал. 1 АПК) е административният акт да бъде отменен по съответния ред и това изискване в случая също е изпълнено, тъй като Решение № Ц-14/03.04.2019 г. е прогласено за нищожно. В тази връзка настоящият съдебен състав не споделя становището на ответника, изразено в писмената му защита (макар да сочи решение на ВАС, по адм. дело № 906/2020 г.), за недопустимост/неоснователност на иска, поради това, че *„към настоящия момент КЕВР не е приключила административното производство по определяне на цени за групата производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, попадащи в хипотезата на отмененото решение на ДКЕВР, за визирания период, считано от 01.04.2011 г.“*. В споменатото съдебно решение Съдът абстрактно (без да цитира конкретно) се позовава на *„трайната съдебна практика, че не се поражда право на възмездяване на вреди, когато искът се основава на отменен от съда административен акт, постановен в хода на неприключило административно производство“*. Според настоящия състав на Административен съд София -

град в случая не се касае за индивидуален административен акт, по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК и всяко едно от цитираните решения на ДКЕВР (КЕВР) е било постановено в отделно административно производство, което е приключило с постановяването на акт. Конкретните, издадени от Комисията административни актове са произвели по отделно ефект в търговските отношения между производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и крайните снабдители. Последвалото след Решение № Ц-14/03.04.2019 г., Решение № Ц-12/26.03.2021 г. също е прогласено за нищожно. Тезата за все още висящо административно производство, с начало 30.03.2011 г. (датата на Решение № 010/30.03.2011 г.) и понастоящем, е несъстоятелна и противоречи на изискването за стабилитет на административните актове, както и на принципа за съразмерност (чл. 6, ал. 5 АПК). Постановяването от КЕВР на две нищожни решения, несъобразени с дадени от Съда задължителни указания сочи на неправомерно поведение, което пряко засяга (включително имуществено) правните субекти, адресати на тези административни актове.

Неоснователно е и възражението на ответника, че видът на конкретната МВЕЦ не може да бъде определен, в зависимост от вида на първичния енергиен източник, по критериите, въведени в точки от 1 до 6 на Решение № Ц-10/30.03.2011 г. (отм.). Тези критерии са технически и установими, посредством съответните документи (в същия смисъл – Решение № 1030/27.01.2021 г. на ВАС, по адм. дело № 8886/2020 г.), които са изследвани от вещото лице, изготвило процесната по настоящото дело техническа експертиза. Според заключението, притежавана и експлоатирана от „Варуна“ АД МВЕЦ „М.“ е от категорията за производство на електроенергия, с обща инсталирана мощност 3 000 KW и нетен пад – 8 метра, и попада в категорията по т. 2 от таблицата на Решение № Ц-10/30.03.2011 г. - „нисконапорна, руслова, деривационна, подязовирна, сгодишен изравнител, с нетен пад до 30 м. и инсталирана мощност от 200 кВт, до 10 000 кВт“. Самата Комисия – ответник, в Становище от 02.05.2011 г. (приложено по делото) сочи, че в Решение № Ц-010/30.03.2011 г. ВЕЦ са класифицирани по признак воден пад и по конфигурация (схема) на изпълнение на водните турбини, като принадлежността на всяка една категория се определя, въз основа на разрешително за водоползване, издадено по реда на чл. 60 и сл. от Закона за водите; протокол образец 16, издадено на основание чл.7, ал.3, т.16 на Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителство и спецификации на техническите проекти, свързани с машини, съоръжения агрегати. Комисията е следвало, но не е изпълнила влезлите в сила съдебни решения и да определи категорията на ВЕИ по т. 7 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г., в съответствие с преференциалната цена, според категориите от т.1 до т.6 от решението, като въз основа на това се определи цената за обществения доставчик за изкупуване на електрическата енергия, произведена от МВЕЦ „Л.“. Като не се е съобразила с дадените от Съда задължителни указания, Комисията - ответник е създавала обективни

предпоставки „Варуна“ АД да претърпи дефинираните имуществени вреди.

Не се оспорва от страните и Съдът приема за несъмнено, че: ищецът „Варуна“ АД, като собственик на Малка водноелектрическа централа „М.“ е разполагало с възможност да я експлоатира, като е притежавало Разрешително за ползване на воден обект, № 100775/20.01.2005 г., издадено от Б. дирекция за управление на водите, с център П., изменено досежно срока на действие, с Решение № 1420/24.09.2014 г. – до 21.01.2025 г.; централата е произвеждала определени количества електрическа енергия, установени, посредством представените счетоводни документи и изчислени със заключението на съдебната счетоводна експертиза (л. 375), като енергията е съответно продавана; т. 7 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г. на КЕВР, определяща, считано от 01.04.2011 г. преференциална цена от 112, 48 лева (без ДДС), за продажба на електрическа енергия от водноелектрически централи с инсталирана мощност под 10 М., въведени в експлоатация преди 19.06.2007 г. е отменена с влязло в законна сила на 17.12.2013 г. съдебно решение; отменено е и Решение № Ц-5/20.02.2015 г., с което Комисията, считано отново от 01.04.2011 г. (както и с първото решение) е определила същата преференциална цена - 112, 48 лева (без ДДС), за продажба на електрическа енергия от съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 М., при средногодишна продължителност на работа – 2 500 часа, но без условието „*въведени в експлоатация преди 19.06.2007 г.*“, заради което ВАС е отменил предходното решение; прогласена е от Съда нищожност на последвалото го Решение № Ц-14/03.04.2019 г., като решението на касационната съдебна инстанция е от 14.01.2021 г. Диспозитивът на нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г. е: *„Определя, **считано от 01.04.2011 г.** преференциална цена в размер на 112, 48 лв./MWh, без ДДС, при средногодишна продължителност на работа 2 500 часа, за изкупуване на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност под 10 MW които са въведени в експлоатация до влизане в сила на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата – отм.“.*

Спорът е относно това: претърпяло ли е дружеството – ищец „Варуна“ АД имуществени вреди (пропуснати ползи) и какъв е размерът им; съществува ли пряка и непосредствена причинна връзка между евентуално понесените имуществени вреди и Решение на № Ц-14/03.04.2019 г. на КЕВР; съществува ли пряка причинна връзка между отменените административни актове и твърденията на ищеца, че имуществените вреди са причинени, включително поради това, че МВЕЦ „М.“ е централа, по смисъла на т. 2 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г.

Съдът кредитира изцяло заключенията на съдебната техническа експертиза и двете заключения на съдебносчетоводната, като не споделя възраженията на процесуалните представители на ответника, касаещи експертизите. Със счетоводната експертиза вещото лице е изчислило, както следва: **1.** разликата между реализираните приходи от продажба на електрическа енергия, считано

от 01.01.2019 г., до 31.08.2019 г., при преференциална цена 112.48 лв./МВтч., без ДДС и приходите, които ищецът би реализирал при преференциална цена по т. 2 от разпоредителната част на Решение № Ц-010/30.03.2011 г. - 213,09 лв./МВтч., без ДДС; **2.** пропуснатите приходи от продажбата на пълното нетно специфично количество електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциална цена, установена по ценова категория от т.1 до т.6 от разпоредителната част Решение № Ц-010/ 30.03.2011 г., като разликата при ценовото равнище на продажбите (на свободен пазар по свободно договорени цени или по цени за излишък на балансиращ пазар), реализирани от ищеца за количествата над 2 500 работни часа и преференциалната цена до пълното нетно специфично количество електрическа енергия, приложимо за експлоатираната от ищеца водноелектрическа централа, за периода от 01.01.2019 г., до 31.08.2019 г.; **3.** разликата между получените от ищеца премии за компенсиране, изплатени му от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, за периода 01.09.2019 г. до 25.03.2021 г., за произведено количество електрическа енергия до размера на нетно специфично производство от 2500 кВтч, и премиите, които би получил, ако за него бе изплащана премията в размера за групата водноелектрически централи, за които се прилага изкупна цена от 213,09 лв./МВтч. за произведено количество електрическа енергия, до размера на нетно специфично производство от 3724 кВтч. Отговорите на счетоводната експертиза са следните: по т. 1 (в заключението – „задача № 2“) – „разликата в приходите, които ищецът е реализирал от продажба на електрическа енергия по преференциалната цена от 112.48 лв./МВтч. и приходите, които би реализирал по преференциална цена от 213,09 лв./МВтч по т.2 от Решение № Ц-010/2011 г., за периода 01.01.2019 г. - 31.08.2019 г. е на стойност **553 355 лева**“, съответстваща на исковата претенция по т. 1 от исковата молба (л. 14 от делото); по т. 2 (в заключението – „задача № 3“) – „количествата електрическа енергия, продадени на свободен и балансиращ пазар за периода до 31.08.2019 г. биха били изкупени по преференциална цена и разликите между продажните цени по фактури, и преференциалната цена от 213,09 лв./МВтч. по т. 2 от Решение № Ц-010/2011 г., формират нереализирани приходи на стойност **113 504, 32 лева**“, съответстващ на исковата претенция по т. 1 от исковата молба (л. 14 от делото); по т. 3 (в заключението – „задача № 4“) – „разликата в премиите за компенсиране, изплащани от ФСЕС за МВЕЦ „М.“, с премиите по т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при Н. 3724 часа, и премиите по т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при Н. 2500 часа, за периода 01.09.2019 г. - 25.03.2021 г. е на обща стойност **1 399 341, 20 лева**“, която стойност се различава с 8 171 лева от тази по т. 2 от исковата молба (л. 14 от делото: 1 049 471, 20 лв. + 358 041, 06 лв. = 1 407 512, 20 лева). По искане на ищеца, предвид допуснатото изменение на исковата молба, в частта, относно началния период на претенцията за законни лихви върху размера на обезщетението за имуществени вреди Съдът допусна изготвяне на допълнително заключение, на счетоводната

експертиза. Според допълнителното заключение: върху сумата на обезщетението от 553 335 лева („задача № 2“ от основното заключение) законните лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г. са в размер на 173 484, 68 лева; върху сумата на обезщетението от 113 504, 32 лева („задача № 3“ от основното заключение) законните лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г., са в размер на 32 513 лева; върху сумата на обезщетението от 1 399 341, 20 лева („задача № 4“ от основното заключение) законните лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г., са в размер на 256 997, 30 лева.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, предвид очертания по – горе фактически състав на отговорността по чл. 1 ЗОДОВ, както и предвид приетите по делото писмени доказателства и заключенията на експертизите, намира исковата молба за частично основателна и доказана. Исковата молба е частично неоснователна в частта, относно претенцията по т. 2 (л. 14 от делото) - пропуснати ползи, в общ размер на 1 407 512, 20 лева, до размера над 1 399 341, 20 лева, т.е. за разликата от 8 171 лева. Този извод на Съда произтича от цитираното заключение на вещото лице, изготвило счетоводната експертиза.

В тежест на ищеца, в условията на пълно и главно доказване е да установи фактите и обстоятелствата, на които основава претенциите си. Ищецът „Варуна“ АД, посредством представените писмени доказателства и експертните заключения установи и докажа всички елементите от фактическия състав на отговорността, по смисъла на чл. 1 ЗОДОВ – пряка и непосредствена причинна връзка между нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г. и незаконосъобразното съдържание на т. 7 от предшестващите го Решение № Ц-10/30.03.2011 г. и цялото Решение № Ц-5/20.02.2015 г., и настъпили вреди; причинена имуществена вреда (пропуснати ползи от продажби на електрическа енергия), респ. – размерите на вредите.

Пропускането на ползи, каквото твърди ищецът предполага, при обективно наличие на всички фактически предпоставки за това, той да е бил лишен от сигурна финансова облага, поради незаконосъобразните, постановени от КЕВР административни актове. Възприето е в съдебната практика становището, че: „непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосноваващи причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите; преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат - т. е., които са адекватно следствие от увреждането; непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат“. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, твърдението за причиняването ѝ задължително следва да бъде доказано, но не може да се основава на логическо допускане (предположение).

Каза се , че Решение № Ц-5/20.02.2015 г. на ДКЕВР е издадено, след като Съдът е отменил т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. и е върнал преписката на административния орган. Отменяйки т. 7 Съдът действително не е дал задължителни указания, които да касаят „прегрупиране“ по критериите, посочени от т. 1 до т. 6 на Решение № Ц-10/30.03.2011 г. Решение № Ц-5/20.02.2015 г. на практика замества т. 7 от отмененото решение на ДКЕВР, като отново, считано от 01.04.2011 г. е определена същата преференциална цена - 112, 48 лева/МВтч. (без ДДС), за продажба на електрическа енергия от съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 М., при средногодишна продължителност на работа – 2 500 часа, но без условието „въведени в експлоатация преди 19.06.2007 г.“. От друга страна, останалите разпоредби от диспозитива на Решение № Ц-010/30.03.2011 г. (т.т. 1-6; т.т. 8-26) са запазили действието си.

Претенцията за пропуснати ползи, в процесния случай се основава на твърдението, че Комисията - ответник, приемайки т. 7 (отменена като незаконосъобразна) от Решение № Ц-010/30.03.2011 г. е изключила приложението на т. 2 от същото решение, и спрямо МВЕЦ „М.“, като по този начин е осуетила увеличаване приходите от продажби на електрическа енергия, като, ако тази т. 7 не беше приемана, електрическата енергия от МВЕЦ „М.“ щеше да бъде продадена на по-високата цена, определена с т. 2 от същото решение – 213, 09 лв./МВтч. Приема се от ищеца още, че непосредствената причина да продава произведената електрическа енергия на цена от 112, 48 лв./МВтч. (т. 7 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г. и Решение № Ц-5/20.02.2015 г.), вместо на по – високата цена са издадените от КЕВР общи административни актове, съответно отменени по съдебен ред. Тезата се споделя изцяло от настоящия съдебен състав.

Вярно е, че съгласно разпоредбата на чл. 21 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (отм., считано от 03.05.2011 г.), въз основа на която е издадено решението на ДКЕВР, № Ц-010/30.03.2011 г. не е вменявала задължение на Комисията да определя индивидуално за всеки конкретен производител категорията, в която попада експлоатираната от него ВЕЦ. Според текста на разпоредбата (ал. 1) *„Държавната комисия за енергийно и водно регулиране ежегодно до 31 март определя преференциални цени за продажба на електрическа енергия, произведена от възобновяеми или алтернативни енергийни източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW“*. Притежателите на централи от съответната категория обаче, са били задължени да се съобразяват с императивно определената цена от 112, 48 лв./МВтч., предвид чл. 16 от Закона за възобновяемите и алтернативните източници и биогоривата (отменен, но действал през периода 2007-2011 г.), вр. чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката и Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия.

Неоснователно се счита от ответника (писмената защита – л. 432 от делото), че

„за периода 01.01.2019 г. до 03.04.2019 г. исковата претенция е недопустима“, понеже „преди постановяване на новия акт - Решение № Ц-14/03.04.2019 г., след отмяната на Решение Ц-5/ 20.02.2015 г. (12.11.2018 г.) не съществуват валидно определени преференциални цени, по които крайните снабдители и съответно общественият доставчик да изкупуват произведената електрическа енергия от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници - водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 М., попадащи в хипотезата на отмененото решение на КЕВР“. Дори да беше вярно това твърдение, то евентуално би обусловило неоснователност, но не процесуална недопустимост на исковата молба в тази част. Неоснователността и некоректността на твърдението обаче, този съдебен състав мотивира с факта, че и с Решение № Ц-14/03.04.2019 г. отново е определена преференциална цена от 112, 48 лв./МВтч., като в самото решение е постановено, че цената се прилага, считано от 01.04.2011 г. Въпреки, че и трите решения - №№: Ц-10/30.03.2011 г.; Ц-5/20.02.2015 г.; Ц-14/03.04.2019 г. са били отменени (прогласена нищожност на последното), те са произвеждали правно действие през периодите, преди да бъдат отменени от Съда, включително до 02.04.2019 г. – ден преди да бъде издадено нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г. Както приема и съставът на ВАС, с Решение № 3479/03.04.2023 г., по адм. дело № 11963/2022 г.: КЕВР осъществява несъмнено властнически правомощия, свързани с регулиране на дейностите в областта на енергетиката; доколкото правоотношението по изкупуване на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност под 10 М., се осъществява на регулиран пазар по цени, определени от Комисията, между отменените, като незаконосъобразни (прогласени за нищожни) административни актове и причинените вреди (пропуснати ползи) съществува пряка причинна връзка; чл. 4 ЗОДОВ постановява, че дължимото обезщетение е за всички имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането; преки са вредите, които са нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. са адекватно следствие на увреждането; в продължение на 10 години регулаторният орган не изпълнява влезли в сила съдебни решения, с които са дадени ясни указания, относно критериите за определяне принадлежността на ВЕЦ, по отменената т. 7, към категорията ВЕЦ по т.т.1-т.6 от Решение № Ц-010/ 30.03.2011 г.; отмяната/нищожността на административните актове има като непосредствена последица изкупуване на произведената електрическа енергия на по-ниска цена от нормативно допустимата и възможна за определяне по критериите на самата КЕВР, в категорията по т.2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г.; съгласно § 3, ал. 1 ПЗР към ЗВАЕИБ (отм.), задължителното изкупуване на електрическата енергия се извършва по договори за изкупуване, със срок 15 години - за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт.; § 7, ал. 1 ПЗР на ЗЕВИ разпорежда, че с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над

10 МВт., въведени в експлоатация към датата на влизане в сила на закона, дългосрочните договори за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници запазват действието си, като преференциалната цена за изкупуване е действащата към датата на влизане в сила на закона; по силата чл. 31, ал. 1 ЗЕВИ, вр. § 7 ПЗР с.з., крайният снабдител е длъжен да изкупува електрическа енергия от възобновяеми източници, по определена от КЕВР преференциална цена.

Представеният от „Варуна“ АД Договор № 30/01.12.2010 г. с „ЧЕЗ Електро България“ АД (купувач, краен снабдител) за изкупуване на електрическа енергия, на преференциална цена от 112, 48 лв./МВтч. Споделена от настоящия съдебен състав е и доводът на дружеството – ищец, че определената от КЕВР цена от 112, 48 лв./МВтч. е била задължителна, с оглед чл. 57, ал. 1, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници. Отклонението от тази цена е свързано със санкция и за самия обществен доставчик - чл. 63, ал. 1 вр. чл. 31, ал. 5, т. 1 с.з., при неизпълнение на задължението да изкупува произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена за количествата електрическа енергия, до размера на нетното специфично производство. От това следва, че страните по договора за изкупуване на електрическа енергия, на преференциални цени не разполагат с възможност за свободно договаряне цената на изкупуване. Поради това не може да бъде прието, че наличието на Договор № 30/01.12.2010 г. с „ЧЕЗ Електро България“ АД (купувач, краен снабдител) прекъсва пряката причинно-следствена връзка между незаконосъобразно определената цена от 112, 48 лв./МВтч. и пропуснатата полза от получаване на законосъобразно определена преференциална цена.

Решенията, както е посочено в мотивите им са издадени в съответствие с Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и Закона за възобновяемите и алтернативните източници, и биогоривата (ЗВАЕИБ - отм.). Директивата е препоръчвала прилагане на т. нар. „схеми за подпомагане“, които, според легалната дефиниция (чл. 2, б. „к“) означават *„всеки инструмент, схема или механизъм, прилагани от държава-членка или група държави-членки, които насърчават използването на енергия от възобновяеми източници, чрез намаляване на себестойността на тази енергия, увеличаване на цената, на която може да бъде продадена, или увеличаване, посредством задължение за енергия от възобновяеми източници или по друг начин, на обема на покупките на такава енергия. Това включва, но не се ограничава до инвестиционни помощи, данъчни облекчения или намаления, връщане на платени данъци, схеми за подпомагане на задължението за използване на възобновяеми източници на енергия, включително тези, при които се използват зелени сертификати, и схеми за пряко ценово подпомагане, включително преференциални тарифи и премийни плащания“*. Въведени са с Директивата и съответни задължения за държавите – членки, за предприемане на конкретни мерки, вкл. за приемане на национален

план за действие. С разпоредбата на чл. 9 ЗВАЕИБ (отм.) са били определени хипотези, при наличието на които „производството на енергия от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници се насърчава (от Държавата)“, а именно, посредством: „отчитане характеристиките на различните видове възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници и технологии за производство на електрическа енергия; отчитане принципите на пазара на енергия; осигуряване на производителите на електрическа енергия най-малко еквивалентен ефект на преференциално третиране по отношение на приходите им от единица произведена електрическа енергия при промяна на механизмите за насърчаване производството на електрическа енергия от възобновяеми и алтернативни енергийни източници; задължително присъединяване на производителите на енергия от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници и на производителите на биогорива към електрическата мрежа; определяне на преференциална цена за изкупуване на енергията, произведена от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници; облекчаване на административното регулиране при производството на енергия от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници, както и при изграждането на необходимите съоръжения“. Това означава, че административното определяне на преференциални цени за изкупуване на енергията от ВЕЦ, както и създаването на условия за изкупуването ѝ представляват мерки, които подпомагат бизнеса на дружествата, експлоатиращи такива централи, като им гарантират, че продуктът им ще бъде изкупен на съответната преференциална цена.

С разпоредбите на § 34, ал. 1, ал. 2 ПЗР на ЗИД на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 41/21.05.2019 г.) е променен редът за насърчаване производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, за централи с обща инсталирана мощност 1 MW, до 4 MW, като производителите са задължени, в срок до 31.08.2019 г. да сключат с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ договор за компенсиране с премия, на произведените от тях количества електрическа енергия, до размера на определеното им нетно специфично производство, въз основа на което е определена преференциалната им цена. Посочената премия се определя ежегодно от КЕВР, в срок до 30 юни, като разлика между определената до влизането в сила на закона преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, в зависимост от първичния енергиен източник. Размерът на премията отново се определя, в зависимост от приложимата преференциална цена. За ВЕЦ-овете по т. 7 от Решение № Ц-10/30.03.2011 г. тази цена е била 112,48 лв./МВтч. „Варуна“ АД е сключило на 29.08.2019 г. договор с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, влязъл в сила на 01.09.2019 г. Според Раздел X. от Решение № Ц-17/ 01.07.2019

г.: определената от КЕВР премия по § 34 ПЗР на ЗИД, на Закона за енергетиката, за 01.07.2019 г. - 30.06.2020 г. е в размер на 129,73 лв./МВт.ч/, без ДДС, при преференциална цена - 213,09 лв./МВт.ч., без ДДС, за нисконапорни руслови ВЕЦ, деривационни ВЕЦ, подязовирни ВЕЦ и деривационни ВЕЦ, с годишен изравнител с нетен пад до 30 метра и инсталирана мощност от 200 кВт., до 10 000 к/Вт.; водноелектрическите централи по т. 2 следва да получават премия от 129,73 лв./МВт.ч., без ДДС, за количествата до 3 724 КВтч.; премията, определена, във връзка с Решение № Ц-14/03.04.2019 г. (нищожно), в размер на 29, 12 лв./М..ч., при преференциална цена, в размер на 112,48 лв./М..ч. (без ДДС), за електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи, с инсталирана мощност под 10 MW, които са въведени в експлоатация до влизане в сила на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (отм.). Следователно, за притежаваната и експлоатирана от ищеца МВЕЦ „М.“ е определена по-ниска премия - 29,12 лв./М..ч. Според Раздел X. от Решение № Ц-27/01.07.2020 г. КЕВР: е определила премията по § 34 за периода 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г., в размер на 122,44 лв./М..ч. (без ДДС), при преференциална цена 213, 09 лв./МВт.ч., за нисконапорни, руслови ВЕЦ, деривационни ВЕЦ, подязовирни ВЕЦ и деривационни ВЕЦ, с годишен изравнител с нетен пад до 30 метра и инсталирана мощност от 200 кВт., до 10 000 кВт.; водноелектрическите централи по т. 2 следва да получават премия от 122, 44 лв./М..ч., за количествата до 3 724 КВтч.; е определила премия, във връзка с определена с Решение № Ц-14/03.04.2019 г. цена, в размер на 21, 53 лв./М..ч., при преференциална цена, в размер на 112, 48 лв./М..ч. (без ДДС), за електрическа енергия, произведена от ВЕЦ с инсталирана мощност под 10 MW, които са въведени в експлоатация до влизане в сила на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (отм.), **т.е. – по отношение и на „Варуна“ АД е определена по-ниска премия и за количество електрическа енергия, в по-малък обем.** С други думи, и след измененията на Закона за енергетиката (§ 34, ал. 1, ал. 2 ПЗР на ЗИД на Закона за енергетиката -ДВ, бр. 41/21.05.2019 г.) нищожността на Решение № Ц-14/03.04.2019 г., повтарящо стойността на преференциалните цени за изкупуване на енергия, установявани съответно с Решение № Ц-10/30.03.2011 г. и Решение № Ц-5/20.02.2015 г. се е отразила и върху дружеството – ищец, в посока ощетяването му, предвид определените с горесцитираните Решения №№: Ц-17/ 01.07.2019 г.; Ц-27/01.07.2020 г. стойности на преференциална цена от 112, 48 лв./МВтч. (без ДДС).

В обобщение: „Варуна“ АД, съобразно и заключението на счетоводната експертиза е пропуснало да реализира през периода 01.01.2019 г. - 31.08.2019 г. приходи, на стойност, както следва: **553 355 лева**, представляващи *„разликата в приходите, които ищецът е реализирал от продажба на електрическа енергия по преференциалната цена от 112.48 лв./МВтч. и приходите, които би реализирал по преференциална цена от 213,09 лв./МВтч*

по т.2 от Решение № Ц-010/2011 г., за периода 01.01.2019 г. - 31.08.2019 г.; **113 504, 32 лева**, равняващи се на „количествата електрическа енергия, продадени на свободен и балансиращ пазар за периода до 31.08.2019 г., които биха били изкупени по преференциална цена и разликите между продажните цени по фактури, и преференциалната цена от 213,09 лв./МВтч. по т. 2 от Решение № Ц-010/2011 г.“; **1 399 341, 20 лева** – „разликата в премиите за компенсиране, изплащани от ФСЕС за МВЕЦ „М.“, с премиите по т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при нетно специфични производство 3 724 часа, и премиите по т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при нетно специфични производство 2 500 часа, за периода 01.09.2019 г. - 25.03.2021 г.“. **Общият размер на обезщетението за имуществени вреди е 2 066 200, 52 лева.** Този размер (каза се вече по-горе) е с 8 171 лева по – малко от заявената с исковата молба претенция за сумата от 2 074 371, 52 лева. Това е така, защото (заключението на счетоводната експертиза по „задача № 4“) „разликата в премиите за компенсиране, изплащани от ФСЕС за МВЕЦ „М.“, с премиите по т. 2 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при Н. 3724 часа, и премиите по т. 7 от Решение № Ц-010/30.03.2011 г., при Н. 2500 часа, за периода 01.09.2019 г. - 25.03.2021 г. е на обща стойност 1 399 341, 20 лева“, а не 1 049 471, 20 лв., както е посочено по т. 2 от исковата молба (л. 14 от делото). Поради този факт исковата молба е частично неоснователна за размера над 2 066 200, 52 лв., до претендиращия размер от 2 074 371, 52 лева.

Претенциите на дружеството – ищец за начисляване върху обезщетението за имуществени вреди, в размер на 2 066 200, 52 лв., на мораторни (законни лихви), също е основателна. Претендиращият от „Варуна“ АД период на претенцията за мораторни лихви - 03.04.2019 г., до датата на предявяване исковата молба (03.06.2022 г.) се включва в (съвпада с) периода на законните лихви – от 03.04.2019 г., до окончателното изплащане на присъденото обезщетение за имуществени вреди. Мораторната лихва всъщност е законна лихва и обезпечава кредитора, при забава от страна на длъжника да изпълни свое изискуемо парично задължение. Разликата е в това, че т. нар. „мораторни лихви“ в случая са конкретно изчислени (определени) и доколкото са част от цената на иска (арг. чл. 69, ал. 1, т. 1, вр. чл. 68 ГПК) Съдът дължи да ги присъди.

Според допълнителното заключение на съдебната счетоводна експертиза: върху сумата на обезщетението от 553 335 лева („задача № 2“ от основното заключение) законните (мораторни) лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г. са в размер на **173 484, 68 лева**; върху сумата на обезщетението от 113 504, 32 лева („задача № 3“ от основното заключение) законните лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г., са в размер на **32 513 лева**; върху сумата на обезщетението от 1 399 341, 20 лева („задача № 4“ от основното заключение) законните лихви, считано от постановяване нищожното Решение №

Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г., са в размер на **256 997, 30 лева**. Общият размер на мораторните лихви, считано от постановяване нищожното Решение № Ц-14/03.04.2019 г., до датата на исковата молба – 03.06.2022 г. е в размер на **462 994, 98 лева**. Върху обезщетението за неимуществени вреди, в общ размер на **2 066 200, 52 лева** ответникът КЕВР дължи и законните лихви, считано от 04.06.2022 г.- датата, следваща тази на предявяване исковата молба – 03.06.2022 г., до окончателното изплащане на обезщетението. На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ответникът дължи да възстанови на дружеството – ищец и разноските за съдебното производство (списък на л. 420), представляващи: държавна такса за образуване на делото – 25 лева; депозити за вещи лица, общо 2 530 лева. Претенция за присъждане на адвокатско възнаграждение не е заявена от страна на ищеца.

Водим от гореизложените мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203 – 205 АПК, чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователна и недоказана предявената от „ВАРУНА“ АД искова молба, вх. № 20824/03.06.2022 г., против КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ, В ЧАСТТА, относно претенцията за пропуснати ползи, за размера над **2 066 200, 52 лв.** (два милиона и шестдесет и шест хиляди, и двеста лева, и 52 ст.), до претендирания размер от общо 2 074 371, 52 лева, за разликата от 8 171 лева.

ОСЪЖДА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ да заплати на „ВАРУНА“ АД, ЕИК:[ЕИК], с адрес на управление: [населено място], [улица], № 81 обезщетение за имуществени вреди, причинени от прогласено за нищожно Решение на същата Комисия, № Ц-14/03.04.2019 г., в общ размер на **2 066 200, 52 лв.** (два милиона и шестдесет и шест хиляди, и двеста лева, и 52 ст.), заедно със законните лихви върху тази сума, считано от датата на нищожното решение – 03.04.2019 г., до датата на предявяване исковата молба – 03.06.2022 г., в общ размер на **462 994, 98 лв.** (четирисотин и шестдесет и две хиляди, деветстотин и деветдесет и четири лева, и 98 ст.).

ОСЪЖДА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ да заплати на „ВАРУНА“ АД, ЕИК:[ЕИК] законните лихви върху обезщетението за имуществени вреди - **2 066 200, 52 лв.** (два милиона и шестдесет и шест хиляди, и двеста лева, и 52 ст.), считано от 04.06.2022 г. (датата, следваща тази на предявяване исковата молба – 03.06.2022 г.), до окончателното изплащане на обезщетението.

ОСЪЖДА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ да заплати на „ВАРУНА“ АД, ЕИК:[ЕИК] разноските за водене на делото, в общ

размер на 2 530 лв. (две хиляди, и петстотин и тридесет лева).
Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния
административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: